

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/201838,Dyskusja-panelowa-Transformacja-ustrojowa-w-krajach-Europy-Srodkowo-Wschodniej-b.html>
01.04.2026, 08:36

Dyskusja panelowa „Transformacja ustrojowa w krajach Europy Środkowo-Wschodniej – bilans doświadczeń” – Warszawa, 4 czerwca 2024

W ramach obchodów 35. rocznicy częściowo wolnych wyborów parlamentarnych z 4 czerwca 1989 roku Biuro Badań Historycznych Instytutu Pamięci Narodowej zorganizowało 4 czerwca 2024 r. dyskusję panelową „Transformacja ustrojowa w krajach Europy Środkowo-Wschodniej – bilans doświadczeń”.

04.06.2024

35. rocznica częściowo wolnych wyborów w Polsce, które miały miejsce 4 czerwca 1989 r., była dobrym momentem, aby przeanalizować dokładnie kontekst historyczny i doświadczenia poszczególnych państw Europy Środkowo-Wschodniej w procesie przemian społeczno-politycznych. W Centralnym Przystanku Historia IPN im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego odbyła się debata, w której udział wzięli prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki, zastępca dyrektora Instytutu Badań nad Reżimami Totalitarnymi dr Kamil Nedvědický z Czech, zastępca przewodniczącego Komitetu Pamięci Narodowej dr Áron Máthé z Węgier oraz historyk Instytutu Pamięci Narodu dr Peter Jašek ze Słowacji. W trakcie dyskusji podjęte zostały zagadnienia dotyczące roli opozycji antysystemowej, modelu negocjowania pokojowej rewolucji, roli kościoła katolickiego, zmian gospodarczych, procesu lustracji oraz wyzwań dla rodzącej się demokracji.

Obecnie najważniejszą kwestią dla mnie jako prezesa IPN jest dezubekizacja. Kilka dni temu polski wiceminister spraw wewnętrznych i administracji zarządził zmianę prawa dezubekizacyjnego. Polski rząd stara się oddać przywileje przestępcom, którzy zostali poddani lustracji przez Instytut Pamięci Narodowej. Kiedy więc mówimy o wyzwaniach, które stoją przed nami, IPN będzie miał jeszcze dużo pracy – oznajmił dr Karol Nawrocki.

Podczas dyskusji pojawił się również wątek komunistycznych obiektów propagandowych, które wciąż są w przestrzeni publicznej Czech, Słowacji czy Węgier.

Jestem pewien, że w IPN wiemy jak usuwać obiekty propagandy sowieckiej, które czasem nazywane są pomnikami. Przez ubiegłe 20 miesięcy usunęliśmy 42 takie obiekty, więc jesteśmy w stanie Wam pomóc. Mam nadzieję, że Państwa sfera publiczna również będzie wolna od obiektów propagandy sowieckiej – zwrócił się do gości prezes IPN.

Rozmowę poprowadził dyrektor Biura Badań Historycznych IPN dr Sebastian Pilarski.

Obejrzyj transmisję na kanale IPNtv

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)
Debata